

Quickscan soorten Wet natuurbescherming Weiland Drachten

Quickscan soorten
Wet natuurbescherming
Weiland Drachten

Opdrachtgever
R. van Ginkel

Contactpersoon
R. van Ginkel

Status
Definitief

Datum
26 april 2018

Vrijgave

Inhoud

1 Inleiding	5	
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Wettelijk kader	5
1.3	Onderzoeksmethode	6
1.4	Ligging en beschrijving plangebied	6
1.5	Planbeschrijving	8
2 Resultaten en effecten	9	
2.1	Vogelrichtlijnsoorten	9
2.2	Habitatrichtlijnsoorten	10
2.3	Nationaal (andere) beschermde dier- en plantensoorten	11
3 Conclusie	15	
3.1	Conclusie beschermde soorten	15
3.2	Benodigde vervolgstappen	15
4 Literatuur en bronnen	19	

1 | Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Mevr. R. van Ginkel is voornemens aan de Kletsterlaan te Drachten drie bouwkavels te realiseren. Deze kavels moeten gerealiseerd worden op een perceel met weiland gelegen tussen Kletsterlaan 3 en Folderen 17.

Effecten op beschermde soorten als gevolg van de gewenste ontwikkeling, kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Een toetsing aan het onderdeel soortenbescherming van de Wet natuurbescherming is dan ook noodzakelijk.

Deze quickscan geeft antwoord op de volgende vragen:

- Welke beschermde flora en fauna zijn aanwezig of kunnen in het plangebied en omgeving voorkomen?
- Kunnen de geplande werkzaamheden negatieve effecten hebben op beschermde flora en fauna?
- Zo ja, welke effecten kunnen optreden en welke maatregelen zijn dan nodig om deze negatieve effecten te voorkomen?
- Indien schade niet volledig is te vermijden, welke vervolgstappen zijn dan aan de orde?

1.2 Wettelijk kader

Per 1 januari 2017 zijn de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet opgegaan in één nieuwe wet: de Wet natuurbescherming (Wnb). Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming betreft het onderdeel soorten, voorheen de Flora- en faunawet. Met deze quickscan vindt de toetsing aan het onderdeel soorten van de Wet natuurbescherming plaats.

In de Wet natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden:

1. Vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1 - 3.4)
2. Habitatrichtlijnsoorten en soorten genoemd in de verdragen Bern en Bonn (artikel 3.5 - 3.9)
3. Andere soorten (artikel 3.10 - 3.11; bijlage onderdeel A en B)

In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd. Een aantal vogelsoorten valt dan zowel onder het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn als onder de Habitatrichtlijn. Het beschermingsregime van Habitatrichtlijnsoorten is ten aanzien van verstoren strenger dan die van Vogelrichtlijn soorten. Voor vogels die vermeld staan in de Vogelrichtlijn geldt dat verstoring tijdens het broedseizoen geen overtreding van de wet inhoudt, mits de verstoring geen wezenlijke invloed heeft op de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor vogels die genoemd worden in de verdragen van Bonn en Bern geldt dat zij tijdens het broedseizoen niet mogen worden verstoord. Los van het beschermingsregime blijft het doden van vogels, beschadigen en/of vernielen van nesten een overtreding van de wet.

De lijst 'jaarrond beschermde nesten' die onder de Flora- en faunawet is opgesteld, is ook onder de Wnb geldig. Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, de zorgplicht (artikel 1.11) voor alle in het wild levende dieren.

Voor dit project is de provincie Friesland het bevoegd gezag voor de uitvoering van de Wet natuurbescherming en voor het verlenen van een eventuele ontheffing. De provincie Friesland heeft voor de implementatie van de Wet natuurbescherming een verordening vastgesteld met een lijst van vrijgestelde soorten (provincie Fryslân, 2016).

1.3 Onderzoeksmethode

Voor het bepalen van de mogelijke effecten van de geplande werkzaamheden is het noodzakelijk te weten welke beschermde soorten aanwezig zijn en kunnen zijn, in en in de omgeving van het plangebied. Hiervoor is bronnenonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd.

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek bestaat uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDDF) en vrij beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten flora en fauna. Hiervoor zijn de meest actuele en relevante bronnen geraadpleegd (zie ook hoofdstuk 4).

Veldonderzoek

Op 11 april 2018 is een verkenning in het plangebied en de directe omgeving (onderzoeksgebied) uitgevoerd door een ecooloog van Buro Bakker. Tijdens dit veldbezoek is een beoordeling gemaakt van het plangebied als geschikt leefgebied voor beschermde flora en fauna. Tevens zijn de waargenomen beschermde soorten genoteerd.

1.4 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied betreft een weiland gelegen tussen Kletsterlaan 3 en Folgeren 17 in de wijk De Folgeren te Drachten (Figuur 1). Het betreft een grasland dat sterk verruigd is (Figuur 2). Naast grassen groeien er kruiden als veldzuring, harig wilgenroosje en grote brandnetel (Figuur 3 en 4). Vooral langs de randen is opslag van bomen als gewone es, zomereik, berk en wilg en/of bramenstruweel aanwezig (Figuur 5 en 6). Het plangebied ligt in een deel van Drachten dat ruim is opgezet met veel groen. Langs de noordkant van het plangebied, aan de Kletsterlaan bevindt zich een laanbeplanting met oudere bomen. Verder wordt het plangebied omringd door bebouwde percelen.

Figuur 1 De Ligging van het plangebied (rood) tussen de Kletsterlaan en Folgeren (Bron: Google Maps).

Figuur 2 Zicht over het plangebied richting de Kletsterlaan, waarop opslag van bomen en laanbomen zichtbaar zijn.

Figuur 3 Veldzuring, één van de spaarzame kruidensoorten die tussen het gras groeien.

Figuur 4 Gras.

Figuur 5 Bramenstruweel en opslag van jonge bomen.

1.5 Planbeschrijving

Mevr. R. van Ginkel is voornemens aan de Kletsterlaan te Drachten drie bouwkavels te realiseren. Deze kavels moeten gerealiseerd worden op een perceel met weiland gelegen tussen Kletsterlaan 3 en Folderen 17. De werkzaamheden bestaan uit het verwijderen van aanwezige vegetatie en het egaliseren van de grond.

2 | Resultaten en effecten

Dit hoofdstuk beschrijft het (mogelijke) voorkomen van beschermde flora en fauna. Per beschermingsregime zijn de effecten beschreven en getoetst aan de Wet natuurbescherming. Vervolgens zijn de eventuele vervolgstappen aangegeven. In dit hoofdstuk is een onderscheid gemaakt in Vogelrichtlijnsoorten (paragraaf 2.1), Habitatrichtlijnsoorten (paragraaf 2.2) en Nationaal beschermde soorten (paragraaf 2.3).

2.1 Vogelrichtlijnsoorten

2.1.1 Broedvogels

Aanwezige soorten

Jaarrond beschermde nesten

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat in het plangebied en de directe omgeving daarvan soorten voorkomen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, namelijk gierzwaluw, roek en sperwer.

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen jaarrond beschermde nesten en/of broedvogels van jaarrond beschermde nesten waargenomen. Door het ontbreken van bomen met holten en/of geschikte gebouwen is de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten uitgesloten. Rondom het plangebied zijn huismussen waargenomen.

Voor huismus en gierzwaluw is in de woningen rondom het plangebied mogelijk nestgelegenheid aanwezig.

Overige broedvogels

Uit het bronnenonderzoek en het veldbezoek blijkt dat in het plangebied mogelijk broedvogels aanwezig zijn. Tijdens het veldbezoek is zang waargenomen van algemene soorten als tijftjaf, koolmees en roodborst. Voor deze en andere algemene soorten is in het plangebied geschikt habitat aanwezig. Ook direct aangrenzend aan het plangebied is geschikt habitat aanwezig voor algemene soorten om te broeden.

Effecten en vervolg

Jaarrond beschermde soorten

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat zij hun nestplaatsen en/of hun vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond in gebruik hebben, of hier jaarlijks weer naar terugkeren. Deze nesten vallen jaarrond onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming voor soorten van de Vogelrichtlijn of onder artikel 3.5 voor soorten van de Habitatrichtlijn (zie paragraaf 2.2.2). Negatieve effecten op eventueel aanwezige broedende huismussen en/of gierzwaluwen in woningen aangrenzend aan het plangebied kan worden voorkomen door buiten het broedseizoen te werken.

Overige broedvogels

(Opzettelijke) verstoring van Vogelrichtlijnsoorten is alleen toegestaan als er geen wezenlijke invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de soorten. Omdat in, en grenzend aan, het plangebied zowel Vogelrichtlijnsoorten als Habitatrichtlijnsoorten kunnen voorkomen, dient verstoring tijdens het broedseizoen geheel te worden voorkomen. Dit kan door vegetatie buiten het broedseizoen te verwijderen. Het broedseizoen omvat globaal de periode van half maart tot half juli.

2.2 Habitatrictlijnsoorten

2.2.1 Planten

Aanwezige soorten

Er zijn vier planten beschermd onder de Habitatrictlijn (HR), te weten: drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm en zomerschroeforchis. Deze soorten komen alleen in zeer specifieke milieus voor en zijn afhankelijk van kalkrijke, voedselarme en vochtige tot natte omstandigheden met kwelinvloed. De beschermde planten van de Habitatrictlijn eisen voedselarme en extensief beheerde omstandigheden. In het plangebied ontbreken deze omstandigheden waardoor het ongeschikt is voor planten van de Habitatrictlijn.

Effecten en vervolg

Omdat effecten zijn uitgesloten zijn vervolgstappen voor beschermde flora niet aan de orde.

2.2.2 Broedvogels

Een deel van de aanwezige broedvogels (zie paragraaf 2.1) valt onder het beschermingsregime van de Habitatrictlijn. Opzettelijke verstoring van Vogelrichtlijnsoorten is alleen toegestaan als er geen wezenlijke invloed ontstaat op de gunstige staat van instandhouding van de soorten. Omdat nabij het plangebied zowel Vogelrichtlijnsoorten als Habitatrictlijnsoorten kunnen voorkomen, dient verstoring tijdens het broedseizoen geheel te worden voorkomen. De aanwezige broedvogels, effecten en de benodigde vervolgstappen staan beschreven in paragraaf 2.1.

2.2.3 Vleermuizen

Aanwezige beschermde soorten

Uit bronnenonderzoek blijkt dat de gewone dwergvleermuis in de directe omgeving van het plangebied voorkomt.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen verblijven in bomen en/of gebouwen. In het plangebied zijn bomen met geschikte holtes afwezig. Daardoor ontbreken verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuissoorten. In het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. Daardoor ontbreken verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuissoorten.

Essentiële vliegroutes

Essentiële vliegroutes, die verblijfplaatsen en foerageergebied verbinden, bestaan uit lijnvormige structuren, zoals bomenrijen en watergangen. Aan de Kletsterlaan bevindt zich een lijnvormig element in de vorm van laanbomen, dat door vleermuizen als vliegroute gebruikt kan worden.

Essentieel foerageergebied

Binnen het plangebied ontbreekt belangrijk onmisbaar foerageergebied. Er is in de directe omgeving van het plangebied voldoende geschikt foerageergebied aanwezig voor eventueel aanwezige vleermuizen.

Effecten en vervolg

Om negatieve effecten op vleermuizen te voorkomen zou bij het gebruik van verlichting uitstraling hiervan op de Kletsterlaan moeten worden voorkomen.

2.2.4 Grondgebonden zoogdieren

Aanwezige beschermde soorten

Grondgebonden zoogdieren als otter, bever en waterspitmuis ontbreken in en rond het plangebied, omdat deze soorten alleen voorkomen langs grote wateren, in moerasgebieden of in beekdalen. In het plangebied ontbreken sloten en andere wateren. Het is uitgesloten dat deze zoogdieren aanwezig zijn in het plangebied.

Effecten en vervolg

De geplande werkzaamheden leiden niet tot negatieve effecten op grondgebonden zoogdieren. Vervolgstappen zijn zodoende niet aan de orde.

2.2.5 Reptielen en amfibieën

Aanwezige beschermde soorten

De aanwezigheid van (beschermde) reptielen en amfibieën kan op voorhand worden uitgesloten. Door het ontbreken geschikt habitat, zoals geschikte poelen en sloten in het plangebied is het plangebied ongeschikt voor beschermde amfibieën en reptielen.

Effecten en vervolg

Vanwege het ontbreken van geschikte omstandigheden, zijn effecten uitgesloten en vervolgstappen voor reptielen en amfibieën niet aan de orde.

2.2.6 Vissen, insecten en ongewervelden

Aanwezige beschermde soorten

De aanwezigheid beschermde vissen, insecten en ongewervelden is uit te sluiten. Dit omdat omstandigheden zoals aanwezigheid van water, geschikte vegetatie, vennetjes e.d. ontbreken binnen het plangebied. Uit gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving verschillende waarnemingen van groene glazenmaker zijn gedaan.

Effecten en vervolg

Vanwege het ontbreken van waarnemingen en geschikte omstandigheden voor beschermde insecten en ongewervelden, zijn effecten uitgesloten en vervolgstappen niet aan de orde.

2.3 Nationaal (andere) beschermde dier- en plantensoorten

Aanwezige beschermde soorten

Uit bronnenonderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied verschillende zoogdieren (ree, buning, haas en steenmarter) en amfibieën (bruine kikker, kleine watersalamander, gewone pad en meerkikker) voorkomen. In het plangebied is geschikt habitat aanwezig voor een aantal nationaal beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Enkele kleine zoogdiersoorten, zoals egel, bosmuis en huisspitsmuis kunnen gebruik maken van het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn veel sporen gevonden die wijzen op de aanwezigheid van veldmuizen in het plangebied (Figuur 6).

Figuur 6 *Eén van de vele veldmuizenholletjes die in het plangebied zijn aangetroffen.*

Voor Nationaal beschermde reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden en planten ontbreekt geschikt habitat. Tijdens de veldverkenning zijn uitsluitend enkele algemene (niet beschermde) dagvlinders waargenomen (kleine vos en klein koolwitje).

Effecten en vervolg

Voor de aanwezige Nationaal beschermde soorten geldt conform de verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017, een algehele vrijstelling. Eventuele schade aan soorten, waarvoor een vrijstelling geldt, hoeft niet te worden gecompenseerd. Wel is op deze soorten de zorgplicht van kracht (Wet natuurbescherming artikel 1.11). De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen.

3 | Conclusie

3.1 Conclusie beschermde soorten

Op basis van de quickscan zijn met betrekking tot de aanwezigheid van beschermde flora en fauna de volgende conclusies te trekken:

- In en rondom het plangebied is geschikt broedbiotoop voor een aantal broedvogels van de Habitatrichtlijn en/of Vogelrichtlijn aanwezig zoals: tjiftjaf, roodborst en koolmees;
- Nabij het plangebied is een mogelijke vliegroute aanwezig voor vleermuizen zoals de gewone dwergvleermuis;
- In en rond het plangebied komt verder mogelijk een aantal Nationaal beschermde soorten voor, zoals verschillende muizensoorten als veldmuis, bosmuis en huisspitsmuis. Voor deze andere soorten geldt dat ze allemaal zijn opgenomen in bijlage 5 van de provinciale verordening, zodat voor deze soorten een vrijstelling. De algemene zorgplicht is wel van kracht.

Indien andere werkzaamheden dan die zijn genoemd in Hoofdstuk 2 gaan plaatsvinden, dienen ook deze ingrepen getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming. De conclusies kunnen dan afwijken van de bovenstaande conclusies.

3.2 Benodigde vervolgstappen

- Omdat in het plangebied zowel Vogelrichtlijnsoorten als Habitatrichtlijnsoorten voorkomen, dient verstoring tijdens het broedseizoen geheel te worden voorkomen. Om negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op de aanwezige broedvogels te voorkomen, dient te worden gewerkt buiten het broedseizoen (buiten de periode half maart t/m half juli). Dit geldt met name voor het verwijderen van vegetatie.
- Bij het gebruik van kunstmatige verlichting dient uitstraling op voor vleermuizen geschikte vliegroute aan de Kletsterlaan te worden voorkomen.
- Voor Nationaal beschermde soorten geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen.

4 | Literatuur en bronnen

- DR-loket. 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.
- Kapteyn, K. 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers, Haarlem.
- Ministerie van LNV. 2009. Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en fauna-wet.
- Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd 5 april 2018.
- Provincie Fryslân. 2016. Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017. Provinciaal blad, jaargang 2016, nr. 6515.

Websites

www.zoogdiervereniging.nl

www.ravon.nl

www.vogelbescherming.nl

www.sovon.nl

www.verspreidingsatlas.nl/planten

www.openstreetmap.org

<https://maps.google.nl>

Colofon

Uitgevoerd door

Buro Bakker adviesburo voor ecologie

Weiersloop 9
Postbus 10034 | 9400 CA Assen
T 0592 - 313389 | info@burobakker.nl
www.burobakker.nl

Projectleiding

Dagmar Heidinga

Rapportage

Maarten Immerzeel

Veldwerk

Maarten Immerzeel

Kwaliteitscontrole

Harold Steendam

© Buro Bakker adviesburo voor ecologie
Gebruik en overname van gegevens alleen
toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren

Buro Bakker (2018); Quicksan soorten
Wet natuurbescherming
Weiland Drachten. Rapport P18048, Assen.

Foto's: Maarten Immerzeel